

kone, prometne zveze, regulacija rek, izkoriščanje prirodnih zakladov.

3. Oddelek za kmetijstvo. Sem spadajo: poljedelstvo, živinoreja, vinarstvo, sadjarstvo, čebelarstvo, gozdarstvo, vrtnarstvo, ribarstvo, lov, kmetijska podjetja in razne ustanove.

4. Oddelek za socialne zadeve in zdravstvo obsega oblastne humanitarne naprave, delavsko strokovno izobrazbo, zdravstvo v oblasti, uprava in eksploatacija zdravilnih virov, vzajemno zavarovanje, pobijanje oderuštva.

5. Splošni oddelek vrši nadzorstvo nad občinami in okrajnimi zastopi, podpira obrt, trgovino in industrijo, skrbi za strokovno šolstvo, podpira združništvo, ustanavlja oblastne hranilnice, skrbi za statistiko in prosveto v oblasti.

Predlog odbora je bil po daljšem razpravljanju z veliko večino sprejet.

Prevzem bivše deželne imovine.

Drugi oddelek je predlagal: Oblastnemu odboru se naroča, da naj na podlagi čl. 132 lit. 7 in 8 predhodnih odredb zakona o oblastni in okrajni samoupravi in čl. 38 uredb o oblastnih in okrajnih proračunih v posest in hasnovanje vso premično in nepremično imovino bivše dežele Štajerske, Kranjske in Koroške in županije Zala in Vaš, kolikor ležita na ozemlju mariborske oblasti in izposluje čim prejšnje ureditve zemljeknjižnega stanja, ki odgovarja zgoraj omenjenemu dejanskemu in pravnemu stanju. Vse se naj ukrene, da se od vstevši 27. februarja 1927 pobrane ali zapadle in v bodoče zapadajoče deželne in županijske doklade in samostojni davki smatrajo kakor za oblastno skupščino zbrani in se dajo oblasti na razpolago.

Na predlog odbora za sestavo poslovnika je bil sprejet nov skupščinski poslovnik, ki ureja notranje delo v občinski skupščini.

Izvolitev novih odsekov.

V smislu novega poslovnika so se razširili tudi odseki, ki štejejo sedaj 9 članov. Z opozicijo se je dosegel sporazum, da ima SLS v vsakem odseku po 6 zastopnikov, ostale stranke pa vsaka po 1, torej skupno opozicija 3 zastopnike. Za finančni odsek so bili zastopniki takoj izvoljeni, ker ta odsek zaseda za časa odgoditve skupščine. SLS zastopajo v finančnem odseku: dr. Veble, urednik F. Hrstelj, Stabej, Sagaj in Marko Krajnc.

S tem je bil izbran dnevi red seje. Predsednik je objavil, da se bo oblastni odbor konstituiral kasneje ter odgodil skupščino za nedoločen čas. Zahvalil se je vsem za sodelovanje in ugotovil pri tem, da se je z opozicijo dosegel sporazum za uspešno skupno delo.

Kaj je novega?

Odmev iz zadnje volilne borbe. Dne 18. jan. 1927 je SLS priredila shod v Radvanju v gostilni Lobnik. Tega shoda se je udeležil tudi Karol Jekel, najbrže socialist, ki je ves čas shod motil, posebej pa je še napadal navzočega poslanca Žebota. Ker pa je temu očitno, da z akti, ki mu jih železničarji donajajo, kuri peč, ga je poslanec Žebot prijel za besedo. Ker je bilo to očitno, da je velika laž napram posl. Žebotu, ki je znan kot marljiv posredovalec za vsakega brez ozira na politično mišljenje, je imel Jekel priliko to pred sodiščem dokazovati, kar pa se mu seveda ni posrežilo in je bil obsojen s 300 Din globe, oziroma 8 dni zapora. To je pač svarilen zgled vsem tistim, ki svojo modrost zajemajo iz »Volksstimme«, potem pa zato le obsedijo.

Vlom v blagajno. V noči od ponedeljka na torek je bil izvršen vlom v blagajno carinsko-posredniške pisar-

ne Jaklič, Meljska cesta št. 1 v Mariboru. Vlomilci so odprli s ponarejenimi ključi vrata, ki vodijo s ceste v pisarno. Dasi stoji na križišču Aleksandrove in Meljske ceste, torej v neposredni bližini pisarne, vedno policijska straža, so vendar spretno izbrali čas, ko se je stražnik oddaljil, ter v tem trenutku odprli vrata. V pisarni so se takoj spravili nad veliko blagajno sistema Wertheim ter jo po vseh pravih vlomskih tehnikah najprej navrtali, nato pa izrezali obe skoro 1 cm debeli steni v velikosti človeške roke. Imeli pa so nesrečo. Ko je bila blagajna že navrtana, jih je nekaj moralo prestrašiti, kajti pobegnili so, ne da bi bili iz blagajne kaj odnesli. V blagajni je bilo za 18.000 Din gotovine in zbirka znamk, vredna 300.000 Din. Vlomilci so prišli v Maribor najbrže samo na obisk, ki se pa dosedaj ni izplačal. V Mariboru namreč takih specialistov primanjkuje.

Žalostne posledice pretepov. Dne 26. februarja so se stekli fantje v Št. Ilju v Slov. gor. Med ravnanjem je prišlo do rabe noža in je dobil Karol Šik, oskrbnik pri Ivanu Bau manu, zabodljaj v pljuča. Šika so prepeljali v mariborsko bolnico in je njegovo življenje na vagi. — Te dni je prišlo pri Mariji Snežni na severni meji do prepira med bratoma Sesa. Iz prepira se je razvnel pretep in Marlin Ses je dobil tako hude poškodbe na glavi in na rokah, da je moral po pomoč v mariborsko bolnišnico. — Dne 28. februarja so prepeljali od Št. Lenarta v Slov. gor. Karla Osvalda, 26letnega kmetijskega fanta. Ima prestreljeno glavo; strel mu je šel skozi možgane ter je njegovo stanje brezupno. Obstrelen je bil na predpustni zabavi. Veseljačenje in alkohol tenja vedno nove žrtve.

Razno od Sv. Bolfenka v Slov. gor. Iz ptujske okolice se je zanesla španska bolezen zdaj tudi k nam; v nekaterih hišah ležijo vsi, v drugih pa zbolijo drug za drugim. Dobri sosedje nadomeščajo obolele pri domačih opravkih; bolna je dobra tretjina vsega prebivalstva. Vendar pa do danes še nihče ni umrl na gripi ali španski. Pač pa je ta nalezljiva in strupena kuga ugrabila čni naših nevest ženinov. Posestniški sin Jožef Simonič od Sv. Urbana je hotel dne 14. februarja obhajati v bolfenski cerkvi poroko z ugodno in pridno mladenko iz naše župnije: toda dobil je špansko, v začetku ni pazil na se, je še hotel vabit sorodnike na svatbo: pri tem se je še bolj prehladil in ravno na dan, ko je hotel prvočino iti k poroki, je šel v večnost, zapustivši onemogle starše, posestvo in vdovljeno nevesto. — Po vsej Pesniški doini je močno razširjena metljivost pri goveji živini, pa tudi pri svinjah. V krajih s posebno mokro lego so zgubili pri nekaterih hišah že 4—5 glav. V spomladi bo grozno pomanjkanje vprežne živine: biti pa brez živine je smrt za kmeta. Kol goľovo zdravilo zoper to nevarno morilko naše živine se priporoča »Distol«, ki pa je precej drag; zdravilo za eno kravo stane približno 200 Din. Vendar je boljše žrtvovati to svoto, kakor pa zgubiti živino. Cenejše je drugo zdravilo, ki se zadnji čas priporoča, z imenom »Fužer žinju«, ki se dobi tudi v lekarni. Nova oblastna skupščina v Mariboru je storila posebne korake, da se zabrani večja katastrofa pri živini; zadeva pa je muja, potrebna je hitra pomoč. — Prosvetno društvo nam je priredilo zadnjo nedeljo srčkano veselico, ki je obsegala več točk: deklamacijo, prizor »Guvernanta in dekla« in pa šaloigro »Scapinove zvijače«. Prireditve je zadovoljila navzoče in jim izvalila večkrat buren smeh. Prijetno je bilo tudi sodelovanje pevskega zbora, ki je zapel dve narodni pesmici. Čisti dobiček prireditve je namenjen za nabavo novega odra. — Da pa svet ne bo mišlil, da smo pri nas vsi enega duha in enega srca, pristavimo še, da selajo zadnji čas skriti sovražniki med pšenico dobrega berila ljuliko slabih listov, trosijo in širijo med nami zloglasno »Domovino«. Najbolj žalostno pa je, da celo otroci naročajo hinavski in strupeni list. Pravijo sicer, da ga naročajo le ra-

daj priglašeni, naj čimprej javi o pesmi, ki jih mislijo izvajati, da ne bi dva zbora morda isto pripravljala, da jih moremo pravočasno obvestiti, obenem pa tudi, da moremo pravočasno sestaviti program. Delujmo za našo lepo pesem! Vse dopise pošiljajte na naslov: Pevsko društvo »Maribor« v Mariboru, Slomškov trg 20.

Gornja Sv. Kungota. Dne 6. marca, ob 3. uri popoldne priredi katoliško Prosvetno društvo v Gornji Sv. Kungoti silno ljubeznivo igro »Marijin otrok« s predavanjem v treh dejanjih v šolskih prostorih. Vsi prijatelji poštenega razvedrila, pridite, ne bo nobenemu žal. Vsako še tako trdo srce, se mora ganiti, gledajoč tako igro, ki vlije v človeško srce toliko sladke tolažbe in duhovnega veselja. Čisti dobiček je namenjen za zgradbo Katol. doma — ker nam potem mile prošnje in položnice slovenska javnost žalihog noče iti na roko in smo torej navezani na svojo »samopomoč«!

Gornja Radgona. Nekaj, kar smo vsekakor pozabili povedati. Na pustno nedeljo, na primer, je tukajšnje društvo zopet igralo. Uprizorilo je zapleteno »Scapinove zvijače«. Se niso ljudem usta skupaj zlezla od »Številke gospe Rožmarinke«, ki smo jo uprizorili pred tremi tedni, pa že zopet pride ta hec na oder! Smeha spet obilo, kakor se spodobi za pustno nedeljo! Zdaj v zimi igrati dve igri, pa v enem mesecu, pa še v tistem mesecu, ki je najkrajši v letu, in ima v navadnem letu, kot je letos, še en dan manj, kakor vsaka štiri leta, to pa ni šala! Pa še tako dobre volje so bili igralci pri vajah, tako, da jim je bilo žal, če so morali že domov, da so bile vaje že končane. Zdaj po zimi, ko je tako neprijetno, mrzlo, pa blato, pa vse, kar ovira prosvetno delo! Tukaj pa tako zadovoljstvo, tako veselje do vaj in do iger! Ko je igra odigrana, samo zadovoljstvo med udeleženci in igralci in še pri kas! Kdo je skrbel, da to veselje med igralci ni izginilo, kje je bilo prvo zbiralšče pri vsaki vaji, tega pa niso še nikdar dostavili, čeravno dobro vedo kje, in vedo, kako prijazno je vsakokrat sprejemala igralce svetla in priključna Neudauerjeva kuhinja, kako lušno je bilo toliko večerov pri čaju in tikvinem semenu, dokler niso bili zbrani vsi. Potem pa v izvrstnem razpoloženju k vaji! Saj bomo dali v Gospodarja, so razposajeno grozili nekateri, kako prijetno so nam ti večeri potekali pri vas. Senca, pa nobeden si ne upa, zahvaliti se njih naklonjenosti malo »pred širšo javnostjo«. Zato pa danes, ko je kasa spet precej teža in se še vse smeje, ko se spomni, kaj se je videlo v nedeljo na oderu v posojilniški dvorani, pa danes ge. Neudauerjevi, ki je sama to pot tako ljubko igrala nežno Hijacinto, prisrčna hvala za vso poživljalost, s katero je že tolikokrat podpirala naše prosvetno delo — in — priporočamo se še vnaprej!

Ljutomer. Prosvetno društvo v Ljutomeru uprizori 13. 19. in 27. marca v Katoliškem domu »Trpljenje in smrt Jezusa Kristusa«. Vsi prisrčno povabljeni!

Mala Nedelja. V Društvenem domu se bode v nedeljo, dne 20. marca predvajal znameniti film (kino): Rojstvo in trpljenje Je-

di povesti; toda z ognjem naj se nihče ne igra, kdor se ne če posmoditi. Kači se izognimo že od daleč — tako tudi slabemu tisku.

Glavni razpečevalci tisočdinarskih falzifikatov prijet. »Slovenski Gospodar« se je že parkrat bavil z glavnim razpečevalcem 1000dinarskih falzifikatov Alojzijem Ravšlem. Da bo javnosti zadeva z Ravšlom bolj jasna, hočemo ponoviti v par stavkih njegovo žalostno zgodovino. Alojz Ravšl je začel pred meseci s pomočjo štirih pomagačev razpečavati po Prekmurju in Murskem polju prav nerodno ponarejene 1000dinarske bankovce. Enega od njegovih pomagačev so orožniki kmalu zaprli, je izdal druge in označil Alojzija Ravšla kot očeta in glavnega razpečevalca falzifikatov. Ko je zaval Ravšl za aretacijo tovarišev, je pobegnil v Avstrijo in je bil na Dunaju od policije zaprt in seve se je klatil po Avstriji pod tujim imenom. Ko bi bil moral biti predan od dunajske policije naši oblasti, je pobegnil in pribežal v okolico Sv. Tomaža pri Ormožu. Tukaj se je zadrževal precej časa pod imenom g. Minko in živel dober ker je izmenjavajal pri lahkomiselnih ljudeh falzifikate. A orožniki so ga pridno zasledovali, so ga imeli že enkrat skoro popolnoma v rokah, a se mu je posrečilo izmuzniti v zadnjem trenutku. Ravšl je imel največ oboževalk med ženskimi spolom in to ga je spravilo tudi v roke pravice. Zadnji ponedeljek zjutraj so zalotili malonedeljski orožniki Ravšla pri neki ženski in ga aretirali. Izročili so ga najprej v zapore sodišča v Ljutomeru, od tamkaj je bil prepe-ljan po prvem zaslišanju v jetnišnico mariborskega okrožnega sodišča.

Pretresljiv obisk. Dne 27. februarja zgodaj zjutraj je šel kmet Anton Krabonja iz Mihovec v svoj runčki vinograd rezat. Med potjo je obiskal v Ključarovicah štev. 30 svojega brata Janeza. Ko vstopi v vežo, zakliče: »Ste-li vsi zdravi, gremo rezat!« Iz kuhinje stopi hčerka in vabi: »Stric, ne moremo!« — »Zakaj ne«, pravi Anton. Hčerka odpre sobo in pokaže na mrtvaški, od več sveč razsvetljeni oder. Anton zastane prestrašen, za nekaj časa šele more stopiti naprej in spoznati svojega brata Janeza mrtvega! Kratka španska mu je vgasnila luč življenja v 55. letu svoje stosti. Bil je vzgleden mož, zapušta ženo in 5 otrok. Blagi Janez, počivaj v miru!

Uboj iz maščevanja. V župniji Sv. Urban pri Ptuj je nekdo v cerkvi posvaril razgrajajoče kmečke fante. Ti so mu obljubili maščevanje. In res so prišli razgrajati pred njegovo hišo. On je šel ven, da bi jih napodil, kar ga eden tako močno udari s kolom, da se nezavesten zgrudi na tla. V nekaj dneh je umrl.

Novice iz Cadrama pri Konjicah. 24. februar je bil za naš kraj nesrečen dan. Komaj so se nekoliko poleglo govorice o fantovskem pretepu »na preži« v sosedni župniji, že je prispela vest, da je na gostiji Šega-Steinacher v Spodnji Ložnici smrtonovorno zbolel ugleden posestnik iz Markečice Mihael Polh, p. d. Pajek. Na gostiji je zbolel, zato so ga načelili na voz, da bi ga odpeljali na dom, a med vožnjo je umrl. Bil je krščanski mož, ki je skrbel za čast svoje hiše s svojim življenjem. Kako mnogi so ga cenili in spoštovali, je pokazal pogreb. Blag mu spomin! Hiši pa naše so-ža! — Ob pozni večerni uri pa se je naenkrat zasveti rdeč odsev pogubonosnega ognja v Opločnici. Gospodarsko poslopje Jožefa Prosenak, p. d. Mravljaka, je plamen objel s tako naglico, da ni bilo mogoče rešiti ne konj, ne goveje živine, ne svinj. Če bi bil količjak neugoden veter, bi se ogenj razširil na ostalo Opločnico in zjutraj bi stali ob samih razvalinah. Tako pa se je požrtvovalnim gasilcem posrečilo požar omejiti. Kako je ogenj nastal, ni znano.

Požar. Iz Opločnice nam poročajo: V noči od četrtega na petek je gorelo gospodarsko poslopje Josipa Prosenak, p. d. Mravljaka. Rešilo se je samo malenkost, konji in živina, svinje, vse je zgorelo. Le požrtvovalnosti naših vrlih

zusa Kristusa. (Pasijen). Že sedaj se opozarjajo vsi domačini in okolici, da si to znamenitosti ogledajo. Da bo mogoče si vsakemu ogledati, se vsrjšo tri predstave: prva takoj po pozni sveti maši ob pol 12. uri, druga takoj po večerhah in zadnja ob pol 7. uri zvečer.

Središče ob Dravi. Na nedeljsko akademijo tukajšnje orlovske mladine pride tudi najmanjši in najmlajši general Jugoslavije, ter bo njegova pritikava vojska izvajala med drugim tudi vaje s puškami. Prvič nastopijo javno tudi mladi s prostimi, skupinskimi vajami in vajami na konju. Ritmično ranjanje članic in simbolična vaja članov »Lepa naša domovina« bo povsem nekaj novega. Tudi mladenke in gojenke s svojimi igrkami ne bodo najzadnje. Da sodeluje tudi društveni pevski in tamburaški zbor, je itak že znano. Zato vsi ljubitelji orlovske mladine v nedeljo, ob pol 7. uri zvečer v Društveni dom. Bog živi!

Ptuj. Katoliško izobraževalno društvo v Ptuj ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 6. marca 1927 v društveni sobi min. samostana. Začetek ob 9. uri popoldne. Vabljeni so vsi sedanji in bivši člani. Predsednik.

Slov. Konjice. Foročil si je večletni član tukajšnjega Orla in Mladenške zveze br. Franc Napotnik z gđ. Pepco Plankl. Na svatbi so veseli gostje nabrali 165 Din za domačega Orla. Dobroдушnim svatom iskrena hvala; novoporočencema pa želimo nekaj sreče! — Tukajšnje orlovsko okrožje je priredilo v nedeljo, dne 13. februarja vojaško novinski tečaj, ki je po svojem zamislu vsestransko dobro uspel. Ob 10. uri je bila sv. maša za vojaške obveznike, med katero je ple cerkveni moški zbor. Pri večerhah je bil cerkveni govor, katerega je v vznešenih besedah govoril g. g. provizor Franc Tovornik. Izven cerkveni del tečaja je bil v Kat. društvenem domu, kjer se je podal izčrpen pouk številno zbranim fantom o dolžnostih in zahtevah vojaškega stanu. Ob-ravnava se je teme »Naša država in nje prebivalstvo« (g. g. dr. Jeraj). »Ustroj vojske in mornarice« (g. g. kaplan Rihter), »Vojak v zdravstvenem ozir« (g. g. zdravnik dr. Goričar). Zaključni govor je imel brat okrožni predsednik »O nalogi fanta vojaka — predvsem fanta vojaka, člana naših prosvetnih organizacij — vojašnici kot tudi na splošno v vojaškem življenju«. Vsem sodelavcem, predvsem gg. predavateljem se zahvaljujemo za poučne nauke, kateri naj v naših fantih vzbujajo zavest, da vojaško življenje je resna šola in le oni, ki ga vredno pojmujejo, se bodo vrnili po odsluženem roku, še vedno polni čednosti, bogatejši v izkušnjah in še volnejši za delo med svoje domače. Bog živi!

Šmarje pri Jelšah. V nedeljo je priredil orlovski odsek prav prijetno pustno zabavo. Priredili so šaloigro »Lajzdavnik«. Vsi igralci so svoje vloge dobro rešili, kar je pričal bučen smeh poslušalcev. Tudi »krofi« so se na licitaciji dobro prodali. Zdaj pa se dekleta že pridno pripravljajo na »Materin dan«, ki obeta biti prav lep. Opozarjamo že zdaj nanj vse prijatelje in znance. Natančnejši spored še pravočasno naznanimo.

Naša društva.

Dan sv. Jožefa je praznik orlovske mladine. Ta svoj praznik bo mariborsko orlovstvo letos proslavilo z lepo slavnostno telovadno akademijo v največji mariborski dvorani, pri Götzu. S tem hoče naša krščanska mladina pokazati, da ne mara za predpustne maskerade in ples, ampak le za resne prireditve, ki naj vsej javnosti izpričajo, do kolike dovršenosti in spretnosti vodi resno in vstrajno delo. Nastopijo samo mariborski telovadci in telovadkinje. Sodelovala bo vojaška godba. Posebno priščen bo nastop Orličev in Orličic. Posebna vrsta telovadcev bode izvajala spretnostne vaje na drogu, bradli in konjih. Pri skupinskih vajah nastopi hkratu čez 20 telovadcev. Posebno čutnost in mehko bodo v srcih vseh izvale simbolične vaje »Za materjo«, ki jih bodo izvajale članice. Deloma bode spremljalo posamezne vaje popevanje narodnih pesmi. Po bogatem sporedu bo ta akademija pač največja, kar se je podobnih v Mariboru priredilo. Ker so vse priprave takorekoč že zaključene, je popolnoma zajamčeno, da se bode ves program izvajal naglo in gladko brez mučnih in brez neljubih dogotrajnih odmorov. Podroben program prinese prihodnji »Slovenski Gospodar«. Odločite si že sedaj praznik sv. Jožefa za poset te izredne in lepe telovadne prireditve!

Pelletnica omladine v Mariboru. Daleč na okoli znana kat. omladina obhaja v nedeljo, 6. marca pelletnico svoje ustanovitve z velikim glasbenim koncertom, pri katerem nastopijo štiri različne godbe s približno 80 mož v dvorani Union, prej Götz. Proizvajalo se bo 15 različnih komadov. Slavnostni govor bo imel profesor bogoslovja dr. Jeraj kot velik mladinoľub. K tej velepomembni slavnostni prireditvi prav vlnudno vabi odbor vse prijatelje delavske mladine, katero hoče brezverski duh polagoma odtrgati od Boga in vere kot edinega vira sreče delavskega sloja. Torej v nedeljo ob pol petih na svidenje!

Pevsko okrožje v Mariboru pripravlja za letošnje spomlad večjo pevsko prireditev v Mariboru. Do zdaj je priglašeni pet zborov. Ker pa želimo, da bi nastopilo čimveč naših zborov, prosimo, da se čimprej priglasijo. Priglasit se bodo vpoštevali le tisti, ki dospejo vsaj do 20. t. m. Prireditve se bo vršila na ta način, da bo vsak zbor zapel najprej dve ali tri pesmi, nato pa vsi zbori skupaj tri pesmi: sam moški zbor in sicer B. Ipavčev »Brez jadra« in L. Hudovernikovo »Naša zvezda«, eno pa mešan zbor in sicer Medvedovo »Nazaj v planinski raj!« Note dobijo priglašeni zbori te dni iz Maribora. Zbori sami pa, tudi do se-

gasilcev in vaščanov se je zahvaliti, da ni ogenj zavzel večje plasti.

Njega od nikoder ni! Koga? Vsi rupertski samostojenci vedo, da Pucija ni, to je, njegovih tisočakov, ki jih je obljubil za novoustanovljeno mlekarstvo podružnico v Mali Brezi; sedaj pa denarja ni, pač pa se je rubežnik oglasil zaradi neporavnanih plačil pri zadruzi! To jim je mlečna ali mlekarstva samostojna smola! Kaj le bo, Pucelj je šel, o Radiču se tudi sliši, da je spufan. Špilanca zelo skrbi, ka ko bo svoje ljudi skupaj obdržal! Drugo pa je pri Sv. Rupertu vse dobro: trobendolsko podjetje spet dela in plačuje, sneg je skopnel, pomladanski vetriči se oglašajo; Bog nam nakloni dobro leto!

Velika sreča za vso Slovenijo ni samo sedanja vlada, ki se trudi ozdraviti gospodarsko krizo, ampak tudi bogata loterija solčavskega Orla, po kateri lahko za 5 Din obogatijo, če kupijo njene srečke. Pa hitro! Dne 29. marca t. l. je žrebanje.

Strašna žaloigra v kmetski rodbini. V kraju Bobovec, v župniji St. Peter pod Sv. gorami se je dogodila v preteklem tednu v družini Marenčič strašna žaloigra, ki je napravila globok utis na prebivalstvo celega kraja. Družina Marenčič je precej premožna, vendar so hčere služile izven doma kot dekle. Pred nekaj tedni se je vrnila hčerka Ančka, ki je služila v Sedlarjevem pri nekem trgovcu ter je ostala doma. V družini je prišlo do prepira, ker je mati silila hčer nazaj služiti, hči pa se je branila iti od doma ter govorila, naj gre še katera druga sestra v službo. V preteklem tednu so imeli pri Marenčiču furež, katerega so po krajevem običaju praznovali s pojedino in popivanjem. Ko so proti 4. uri jutraj sosedje odšli, so se spravile hčere z materjo na peč ter se pogovarjale, starejši sin pa je silil v očeta, naj se prinese polič vina. Mati se je s peči oglasila, da nihče ne bo več pil, ampak da morajo vsi spat. To je sina ujezilo, potegnil je mater s peči ter jo pričel pretepati. Hči Ančka pa je zgrabila hrastovo desko in da bi ubranila mater, je lopnila brata z vso močjo po glavi. Ta udarec je bil premočan, fant se je kar sesedel z razbito lobanjo in kri iz rane na glavi je brizgnila do stropa. Ko je mlajši sin zagledal na tleh ležečega brata z razbito glavo, je mislil, da ga je sestra ubila in v divji jezi je navalil na njo s sekuro. Dekle se je ustrašilo, v sami srajci je zbežalo v noč in brat za njo. Podil jo je po vinogradu, pod hribom mu je pa nenadoma izginila izpred oči. Ker je ni bilo tekom dneva nazaj, so bili domači v skrbeh, kam je izginila. Iskali so jo povsod v sosesčini, nazadnje pa so obvestili orožnike. Ti so po stopinjah v vinogradu ugotovili, da vodi sled do vodnjaka posestnika Laha. Preiskali so vodnjak in iz njega potegnili truplo dekleta, ki je v obupu in strahu samo skočilo v globino ter si končalo življenje. Truplo je ležalo že 10 dni v vodnjaku, med tem pa so pri Lahu vodno preprečili. Mater je vest o smrti hčere tako pretresla, da je zblaznela. Sina, kateremu je sestra razbila glavo, so prepeljali v bolnico, pa je malo upanja, da bi okrevaj, ker ima razbito lobanjo. Če ga ohranijo pri življenju, bo ostal bebast za vedno. Tako je v eni noči alkohol uničil celo družino, ki je do tedaj živela mirno in srečno.

Za živinozdravnika se je izdajal. Prošli teden se je pojavil v trboveljski občini možki, ki se je izdajal za živinozdravnika. Oglasil se je najprvo pri hrastniških mesarjih in na podlagi neke okrožnice od mesarske zadruge olašal nekaj mesarjev denarja. V četrtek se je pa okorajzil priti v Trbovlje. Tudi tu je obiskal skoro vse mesarje in jih opeharil. Ker imamo Trboveljčani svojega živinozdravnika in so mesarji po njem povpraševali, je rekel, da se naš živinozdravnik ženi in ima dopust. Usoda ga je doletela, da je bil spoznan za klavtivate pri mesarju Skaletu na Vodah. Gospa je namreč zahtevala od njega legitimacije in podpis, nkar se je podpisal za Miroslava Levi. Gospa Skaletova je takoj spoznala, da je goljuf in prijavila celo zadevo orožništvu. Toda predno so ga mogli prijeti, jo je »živinozdravnik« že neznanokam popihajl.

Smrtna nesreča. Pretekli terek dopoldne sta šla kmetička zakonca Malovrh Janez in Katarina v Polhovem gradu

cu pri Ljubljani v kako uro oddaljeni gozd podirati staro in ogromno, dober meter v premeru debelo bukev. Ko sta bukev že izpodsekala in izpodžagala, je mož pogledal navzgor ter z grozo opazil, da se bukev že podira. Hitro je odskočil in opozoril ženo, naj se umakne. Toda bilo je že prepozno. Debele veje so padle na ženo ter ji zlomile križ in ude. Na pomoč je bila poklicana brzojavno rešilna postaja v Ljubljani. Rešilni avto je dospel v Polhov gradec, ter naložil ponesrečeno Katarino Malovrhovo. Med potjo, ko se je vračal avto skozi Vič v Ljubljano, pa je Malovrhova poškodbam podlegla. Prepeljali so jo v mrlvašnico.

Tašča zaklala snaho. V Plaviču, kraj Sela Zagorska, poleg štajerske meje ob Sotli, se je dogodila pri Pasariču strašna tragedija. Med taščo in snaho je prišlo do prepira; tašča je v jezi zgrabila nož ter ga zasadila snahi petkrat v prsi. Več sunkov je zadelo srce, tako da je snaha ostala na mestu mrtva. Tašča je orožništvo aretiralo.

Zadeva s srečkami Katoliškega prosvetnega društva Sv. Peter pod Sv. gorami. Mnogi pošiljajo te srečke, ki so jih od društva prejeli, na »Slovenskega Gospodarja« v Maribor. Javljamo, da uprava »Slovenskega Gospodarja« nima s temi srečkami ničesar opraviti. Ako kdo srečke pošilja nazaj, naj jih pošlje društvu v St. Peter pod Sv. gor. in ne v Maribor!

Za sklad SLS so darovali vrli svatje na gostiji Janeza Munda in Marije Lajh v Sobotincih pri Sv. Marku niže Ptujja. Najlepša hvala! Novoporočencema pa obilo sreče!

Važno za cenj. čitalce »Slov. Gospodarja«. Da se cenj. čitalcem »Slov. Gospodarja« da poslednjikrat prilika, da se oskrbijo s srečkami 3. razreda, kajti imam samo še omejeno število doplačnih srečk. Vam svetujem, da si nemudoma naročite po priloženi naročilni karti srečke pri najsrečnejši prodajalni L. Z. Konjovič v Beogradu, pri kateri je tudi sedaj v 2. razredu padla premija v iznosu 200.000 Din, da gotovo imate srečke, dokler niso razprodane. Stari pregovor pravi: »Vsaki je svoje sreče kovač«.

Za razvedrilo.

V šoli. Katehet: »Kaj so delali Izraelci, ko so prišli skozi Rdečo morje?« — Micika: »Sušili so sel.« — (Taki in še boljše šal je več sto v knjigi »Iz otroških ust«, ki se naroči v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5, in stane le 8 Din.)

Kaj je advokat? Advokat je kakor privezan hud pes. Če ne pride blizu, te itak ne ugrizne.

Razlika med zdravnikom in tatom je ta-le: Če gre tat iz hiše, veste, kaj vam manjka, če gre pa zdravnik, pa tega ne veste.

Kdo ve, kaka je krava znotraj? Odgovor: Tele.

»Živinozdravnik« je hotel nekdo biti in sta šla s kmetom v hlev, kjer je ležala bolna krava. Pa je pogledal »živinozdravnik« na gobcu v kravo in rekel: »Se ne vidi skozi, gotovo so čreva zmešana!«

Papagaj v trgovini je pozdravil nekega tujca, ki je vstopil, s kriki: »Falot, go'juf, cigani!« — Tujec je neumno gledal in se čutil razžaljenega. Trgovca se je hotel pa opravičiti in je rekel: »Tega se papagaj ni naučil od mene, ampak od tistih strank, ki pri meni kupujejo!«

Bog in hudobec v tožbi. Pravljica pripoveduje, da sta se tožila Bog in hudobec. In kdo je izgubil tožbo? Pravljica pravi, da Bog, ker so bili vsi advokati v peklu, v nebesih pa nobenega.

Gospodarstvo.

ŠE O METLJAVOSTI ŽIVINE.

Čeprav se v zadnjem času o imenovani boleznih mnogo govori, predava in piše, je vseeno z ozirom na letošnji obseg bolezni potrebno, da se živinorejci stalno opozarjajo na nevarnost, da se pravočasno pobrigajo za zdravljenje sumljive in obolele živine. Zbog stalno napredujoče živinozdravniške vede imamo danes na razpolago sredstva, ki v začetku bolezni sigurno pomagajo, izlečijo bolezen navadno tudi še v drugem štadiju, le v tretjem štadiju bolezni

ni dosti upanja na uspeh. Glede postanka in razvoja bolezni se interesi ponovno opozarjajo na tozadevni poučni članek v »Kmetovalcu« z dne 15. novembra 1926.

Temeljem izkušenj, dobljenih pri zatiranju bolezni v Prekmurju, dodam še sledeče:

Glede postanka bolezni se je ugotovilo, da je okužba živine mogoča tudi z suho krmo iz mokrih tal, čeprav je običajno okužba vezana na mokro pašo, svežo krmo in vodo z močvirnatih tal. Nadalje pripisujejo mnogi živinorejci mršavost svoje živine letošnji prazni in slabi krmi, ki obstoji v Prekmurju ponajveč iz slame, ne sluteč, da hira govedo za metljavostjo. Zmotno mnenje o vzroku mršavosti nastane lahko radi tega, ker ima žival komaj spremenjen apetit, je in prežvekuje skoraj do zadnjega. Driskavost se dostikrat sploh ne pojavi, drugih očitih bolezenskih znakov tudi ni in to zavaja posestnika v zmoto, da pripisuje hiranje živali slabi krmi in ne pojavi metljavosti. Dostikrat je celo strokovnjaku težko ugotoviti bolezen s klinično preiskavo živali. V takem slučaju se z pridom poslužimo mikroskopa (drobnogleda), ki nas pouči o obstoju jajčic metulja v blatu. Mikroskop je seveda draga stvar in ga živinozdravnik le redkokdaj more nabaviti. Navadno pa ima živinozdravnik priliko, poslužiti se mikroskopa v bližnji bolnici, ali pa pri bližnjem znanecu-zdravniku. V Ljubljani pa imamo sedaj veterinarsko-bakterijološko postajo, kjer ima zlasti ljubljanska okolica priliko, da dajo posestniki preiskati blato sumljivih živali. Za preiskavo zadostuje količina blata v velikosti lešnika ali oreha, pa pa je dobro, da se preišče komadič jutranjega, opoldanskega in večernega blata. Tudi s preiskavo krvi — a to le v bakterijološki postaji — je možno, bolezen ugotoviti.

Pri obolenih brejih telicah in kravah se je v približno polovici slučajev primerilo, da je krava, odnosno telica, zvrkla. V mnogih slučajih zvržena zaostane trebilo, kar ima — če se isto ne odstrani pravočasno in strokovnjaško — nadaljne kvarne posledice za žival.

Glede zdravljenja metljavosti se živinorejci opozarjajo na dobro preizkušeni preparat »Distol«, s kojim se bolezni, ako ni še preveč napredovala, sigurno ozdravi. Posebna živinozdravniška komisija je v Skopju preizkušala tudi francoski preparat »fuzer žinu« in ugotovila iste ugodne rezultate, kakor z »distolom«. Cena francoskega preparata mi ni točno znana, baje je cenejša kot »distol«. A tudi cena »distola« se da s posredovanjem živinozdravnika znižati na 10 Din za kapsulo, kot sem se v Murski Soboti že prepričal. Vsako obolelo govedo dobi štiri kapsule distola na 100 kg žive teže. Ta obrok se razdeli na štiri dele za štiri dni zdravljenja, le pri breji in zelo obnemogli živali je večja previdnost na mestu in se ta rok nekoliko podaljša.

Nikakor pa ne poslušajte mazačev, ki svetujejo kol lek terpentina, žganje, napeljavno traka, celo nasekanje reber se drže kože, a vam govorijo o »žabci«, »vovčiču« itd. V ta namen izdan denar je proč vržen.

Mogoče je pa tudi, da se bolezen pri eni in isti živali kljub zdravljenju ponovi in to tedaj, če se distol ni dajal v predpisanih obrokih in v določenem roku. V izjemnih slučajih pa tudi ni izključeno, da se bolezen ponovi vsled okuženja suhe krme z ličinkami metljaja. V takšnih primerih je vrlo dobro, da se sumljiva krma popari pred krmiljenjem z slanim kropom. Sploh je sol stруп za metljaje in ke priporoča, pokladati živini sol, kadar jo krmimo z krmo iz močvirnatih tal, oziroma predno se živina žene na okužbe sumljivo, močvirnato ali poplavljenno pašo. Na liter pitne vode se da v ta namen največ pet gramov soli. Seve zadostuje cenena živinska sol.

Končno še par besed o tem, kako bolezen v bodoče preprečiti. Nevarnost, da se bolezen v jeseni zopet pojavi, je tem manjša, čim manj bo padavin in poplav. Kerenito pa se zlo iztrebi z drenažo, osuševanjem močvirnatih pašnikov, regulacijo potokov, rek itd. Ker se slednje na mah ne more zgoditi, se živinorejcem priporoča, da se ogiblje paše na močvirnatih tleh, da živini ne pokladajo sumljive zelene krme in da pripravljajo krmo na naveden način.

Mohorjeva družba.

Ali ste se že zapisali v Mohorjevo družbo? Zadnji tedni so. Hitite in ne odlašajte. Zakaj? Letos ne dobite samo štiri knjige za 20 Din, ampak kar pet! Odbor je sklenil dodati povrhu vsem članom Mohorjeve družbe še eno knjigo, in sicer silno lepo povest, ki bo pravi užitek za vse. Torej dobijo vsi člani za redno naročnino 20 Din pet knjig, med njimi bodo sledeče povesti: »Vest in zakon«, spisal dr. Fr. Detela. Povest se godi tik po koncu svetovne vojne, ko je še vse zbegano, vse narobe. Kot nalašč je ta povest za naše ljudstvo. Druga povest je od F. S. Finžgarja. Ta nam riše zgodbo kmečke družine, do dna srca pretresljivo. Tretja povest je »Moj mali Hlaček«, trpljenje nedolžnega otroka, ki otme mamico nevarnosti in v družini izmoči spravo. Je pravo mojstrsko delo. Razen tega bosta dve lepi, krajši povesti tudi v koledarju. Torej kar pet povesti! Zabavne ga berila veliko! Iz »Zgodovine Srbov« boste zvedeli dopodke, ki so nam bili neznani. Razumeli boste vse težave, ki jih imamo še danes pri urejanju naše države, vso politiko zadnjega stoletja, verske razmere, trpljenje pod turško sabljo, vojske in upore. Samo ta knjiga, okrašena z lepimi slikami, je vredna več kot 20 Din, petero povesti pa tudi nikjer ne dobite za 20 Din. In še peta knjiga izide: »Katoliška cerkev.« Letošnjo ste prebrali. Ali ni to ponos za nas katoličane? In letošnja bo še lepša. Torej vse družine posamezniki, vsi žrtvujte dva kovača za petero izvrstnih knjig! Nobena stvar ni tako poceni! Dajte sebi in otrokom zdrave duševne brane. Fantje in dekleta, agitirajte od hiše do hiše za Mohorjeve knjige! Še je par tednov časa. Kdor je katoličan, kdor je Slovenec, s ponosom se zapiši v Družbo sv. Mohorja! Preberite v koledarju tudi opozorilo na duhovne koristi! Vsak dan se bere sv. maša za Mohorjane — žive in mrtve. Na delo za Mohorjevo družbo! Opozarjamo, da je navdušen Mohorjan izračunil za vse fane in dekanije v ljubljanski škofiji po odstotkih, koliko imajo naročnikov, katera je na prvem mestu. Isti Mohorjan tudi za lavantinsko škofijo izračunava tak pregled, ki ga bomo v kratkem prinesli v našem listu.

Kje se naročajo letos Mohorjeve knjige?

V Mariboru se naročajo Mohorjeve knjige pri vseh župnih uradih, nadalje pri frančiškanskem vratarju, v bogoslovni vratarji ter v obeh knjigarnah Cirilove tiskarne. Lavantinski Mohorjani so šteli lani 20.474 naročnikov ter so napredovali v primeru z letom 1925 za 4409 naročnikov. Letos mora lavantinska škofija doseči število 22.000 in še čez. Podeželski Mohorjani sicer dobro vedo, da se naročajo Mohorjeve knjige pri domačih župnih uradih, pa kljub temu naj poverjeniki, Marijine družbe, prosvetna društva, dijaki in Orli od osebe do osebe nabirajo naročnike ter jih priglasijo krajevemu poverjeniku. Poverjeniki bodo najmarljivejše nabiralce letos iznenadili s posebno nagrado! Porabimo zadnje dneve, da se število članov dvigne od 46.189 lanskega leta na 50.000.

Shranite knjige Družbe sv. Mohorja! Tisoče in tisoče knjig je izdala Družba sv. Mohorja za nas Slovence. Koliko knjig se je shranilo. Gotovo čisto malo. Marsikdo bi rad bral knjigo, ki jo je družba izdala recimo pred 50 leti, pa je ne dobi, čeprav jih je družba dala takrat že v obilnem številu. Vzrok temu je: Večina udov je, ko knjigo dobe, jo z veseljem prebere in morda še njih družina, potem se pa vrže v kot, da se počasi raztrga, ali se pa da otrokom za igrabo, ki jo takoj raztrga. Le koledar se morda celo leto valja ves raztrgan po k'opec in ob koncu leta gre v peč ali v smeti. Nikar ne delajte tako s knjigami! Ko knjige dobite, jih skrbno in z zanimanjem preberite, vsebino premislite, potem jih dajte sosedom, da berejo, ker sami niso še udje družbe. In potem knjige shranite, da jih zopet pozneje lahko berete vi ali vaši potomci. Če bi se vse knjige shranile, bi lahko imela že skoro vsaka slovenska hiša — svojo lastno knjižnico. Če bi kak ud ne hotel knjig shraniti, naj bi pa v vsaki fari bil kdo, ki bi take knjige zbiral in jih odpošiljal mogoče Prosvetni zvezi ali slovenskim vojakom na Francosko, v Ameriko in koder so še razkropljeni naši bratje. Z malimi stroški bi napravili bratom, ki so razkropljeni po širnem svetu, največje veselje. Priporočamo družbi, naj na platnice vsake knjige natisne: »To

knjigo ne raztrgajte, dajte jo še drugim brati, potem jo pa shranite, da si tako nabavite hišno knjižnico.« Agitirajmo, da pridejo v vsako krščansko hišo knjige Družbe sv. Mohorja!

Književnost.

Kaj pa bo v prihodnji številki »Našega doma«? O Slovesku bodo razni zanimivi dogodki in čudežna uslišanja, ki pričujejo, da je bil zares svetniški mož. — Kako so se včasih oblačili v laškem okraju, tudi o tem bo pisala ta prihodnja številka, ki izide dne 15. marca. — V njej bo nadaljevanje prezanimive povesti, ki jo vsi radi čitajo in že komaj čakajo, kaj se je zgodilo s starim župnikom: ali ga je grof umoril ali ne? — Iz Kladija pri Blanci je domača pesem. — Rezika iz Pišec je napisala lepo pismo za dekleta; v »Našem domu« pa imate tudi kotic »Mlade gospodinje«. — Za gospodarje in fante je poučen članek, kaj da bomo delali v marcu. — Za bolnike, ki jih muči vodenika ali revmatizem, daje nasvete dr. Jankovič, eden najboljših zdravnikov. — Potem pa je ugank in kratkočasni in pisem iz vseh krajev polno. Morda še tudi ti kaj veš! — Za naročnike »Slovenskega Gospodarja« velja »Naš dom« le 15 Din. Naročite si ga, ker še lahko dobite tudi 1. štev.

Iz St. Ilja pri Velenju so se dekleta že oglasila; videli boste v prihodnji številki.

Kozje. »List mi silno ugaja«, tako piše občinski tajnik g. Mihael Pustišek.

Kostrivnica-Podplat. »Za sedaj nam pribralnem društvu zadostuje en izvod »Našega doma«. Če se bo list pa resno zboljšal in če bo naša blagajna dobro stala, si bomo potem več naročili. Prva številka se nam dopade. Le tako naprej! Bog živi!«

»Slovenski Gospodar« je imel zadnjič na zadnji strani natiskano naročilnico za »Naš dom«. Kar prvi dan jih je izrezalo 73 naročnikov iz »Slovenskega Gospodarja«, da so si naročili »Naš dom«. — Glejte, da ne boste zadnji! Še lahko dobite 1. štev.

Družba sv. Mohorja je izdala prekmursko povest: »Kruh«. Povest obravnava prekmurske razmere in je vze-